

SEKMADIENIS (2)

Vasarą žaisti golfą buvo įmanoma tik nuo pat ankstyvo ryto, tad vyriausiasis inspektorius Maletas nusivylė, kad šiandien susitikti Dentono ir Rimatingtono golfo klube buvo nuspręsta devintą ryto. Jei – ne, *kai* – jis taps klubo pirmininku, nebebus jokių nesąmoningų susitikimų devintą ryte: klubas bus atidaromas lygiai septintą, net ir sekmadieniais. Jis stebėjo savo kompanionus, neskubriai žengiančius pieva – *nagi, greičiau, greičiau*, ragino jis juos panosėje. Jau dešimt po, ir ko gi jie ten laukia? Aišku, senojo pirmininko, Hadsono, to storo rupūžės bankininko. Sklandė gandai, kad iki metų pabaigos jis atsistatydins. „Beningtono bankui“ tikrai nepamaisytų šviežias kraujas...

Saulė jau kepinu, ir Maletas, stebėdamas besitartinančią trijulę, jautė, kaip po golfo kepurės snapeliu ji ima mušti prakaitas. Seras Kytas, Dentono ir Rimatingtono parlamento narys, gracingai sulėtino žingsnį, kad ji prisivytų švokščiantis finansininkas. Haris Baskinas, vietinio klubo savininkas, visu pajėgumu kulniavo greta, gestikuluodamas cigaru ir išraiškinčiai kalbėdamas su pačiu savimi.

– O, labas rytas, džentelmenai, – sausai pasiseikino Maletas, kai jie pagaliau pasiekė pirmąją duobutę. Visi linktelėjo. Hadsonas buvo smarkiai įraudęs, ir Maletas akimirką net sudvejojo, ar šiam pavyks apeiti visą aikštę. Geriau jau dar neužsilenktų, kol neatidavė savo lemiamo balso. Nori ar nenori, bet jam reikėjo šio žmogaus palaiminimo.

Maletas atsitraukė ir užleido vietą Baskinui.

– Kaip tik kalbėjomės apie tą londonišką, besistatantį sodybą greta Dviejų Tiltų, – tarė Haris.

– O, neteko girdėti. Kas jis toks? – Maletas beveik nieko neišmanė apie Dentono reikalus, nepaisant jo užimamų pareigų vietinėje bendruomenėje.

– Turi užsikalęs gražaus pinigų, štai ką galiu pasakyti, – sušvokštė Hadsonas. – Mados pasaulio žmogus ar panašiai.

Visus keturis golfo žaidėjus vienijo mados neišmanymas.

Maletas negalėjo pakęsti, kai bankininkas į pokalbį imdavo kaišioti tokias klientų informacijos nuotrupas. Žinoma, golfas buvo mechanizmas, padedantis miesto valdžios žmonėms keistis ir dalytis informacija – Maletas aikštyne sužinodavo beveik viską. Tačiau vis tiek tokios asmeninės informacijos atskleidimas jam prilygo šiurkščiausiam profesiniam pažeidimui. Ne paskutinėje vietoje buvo ir tas faktas, kad pats,

paėmęs paskolą būstui, įsiskolino iki ausų, ir mintis, kad jie visi dėl to kikeną žaisdami golfa, vertė jį jaustis siaubingai nepatogiai.

– Taip, – kalbėjo Baskinas, – ir nesidrovi to parodyti. Tačiau, pridurčiau, kitaip nei aš.

– Kaip tai? – Maletas nudavė susidomėjęs jiems žengiant pirmosios duobutės link.

– Viską griauana, tvarko, kas tik papuola po ranka. Dabar statosi didžiulį baseiną, – nepatenkintas tarė Baskinas.

– Cha, taigi, vietiniai gyventojai ne itin džiaugiasi naujuoju kaimynu, – pridūrė Seras Kytas. – Tačiau norime, kad čia apsigyventų prakutę žmonės ir kažkiek pastimuluotų vietinę bendruomenę. Sakyčiau, kad sostinės pinigai labai laukiami Dentone.

Pats politikas gyveno prašmatniame name netoli Dviejų Tiltų – ten jam rūpesčių nekeltų net ir žemės drebėjimas.

Pala, susimąstė Maletas.

– Ar tai ne tas pats vyrukas, kuris surengė užsitęsusi vakarėlį? – paklausė džiaugdamasis, kad gali prisidėti prie pokalbio. Ir išties paaiškėjo, jog taip ir yra. Maletas prisiminė, kad praeitą vakarą dėl kažkokio sutrikdymo į tą vietą buvo iškviesta patrulių mašina. Maletas manė, kad galbūt vietiniai sureagavo per jautriai ir palaikė Sero Kyto nuomonę – norint, kad miestai suklestėtų, reikėtų tapti tolerantiškiems.

Žaidimas prasidėjo, bet juokai ir kalbos nesiliejo taip sklandžiai kaip paprastai, kikenimas rodėsi kiek išvėsęs. Maletas (kuris paprastai nebūna jautrios sielos) pastebėjo nežymią įtampą rytinio žaidimo metu. Pasiekę paskutinę duobutę, jie žaidė beveik tylėdami. Išties Hadsonas su Baskinu visą žaidimą nepersimetė beveik nė vienu žodžiu.

Kraunantis į mašinas, bankininkas šūktelėjo policininkui. Maletas pasijuto pamalonintas – jis tikėjosi ramiai pasikalbėti apie pareigų perėmimą. Nusivylęs masonais ir nurašęs juos kaip krūvą nešvankiai kalbančių, prasigėrusių žemesniųjų pareigūnų, Maletas sutelkė visas jėgas tam, kad iškeltų savo statusą per golfo klubą. Metinis visuotinis susirinkimas turėjo įvykti trečiadienio vakarą, ir jis buvo įsitikinęs, kad garantuotai laimės – be abejo, turėjo tapti favoritu dėl savo pomėgio laikytis taisyklių.

– Taip, Maiklai, – jis nuskubėjo per žvirgždą „Jaguaro“ link, į erdvią bagažinę Hadsonas mėgino įkelti savo lazdas. – Gal galiu tau padėti?

– Būčiau labai dėkingas.

– Nėra už ką.

Vežimėlis buvo nemažas, Maletui teko pasi-stengti. Lazdos svėrė visą toną. Jam buvo sunku įsivaizduoti, kaip šitoks arsenalas turėjo lėntinti Hadsono tempą.

– Ačiū, – Hadsonas švelniai palietė Maletą rankovę, tada užtrenkė bagažinę, kuri prabangiai spragtelėjo.

– Gal galiu dar kaip nors pasitarnauti? – viltingai lūkuriavo Maletas.

– Tiesą sakant, taip.

Maletas pasilenkė.

– Ką žinai apie „Kokosų alėjos“ veiklą?

Vyriausiasis inspektorius suglumęs atitraukė – tai buvo netikėta. Išgirdęs mašinos signalą, atsisuko.

– Hario klubo? – Maletas smakru parodė į pravažiuojantį „Mercedesą“.

Hadsonas patvirtindamas linktelėjo:

– Mane ypač domina merginų veikla.

Atsisukęs į saulę, Maletas suraukė antakius – pokalbis pasisuko kita linkme, nei jis tikėjosi.

Dauguma žmonių laikė Šv. Marijos bažnyčią vienu iš gražiausių Dentono pastatų. Nors jai ir nebuvo su kuo varžytis. Dentonas buvo vadina-
masis „naujas miestas“ – paskubomis surestas septintajame dešimtmetyje, kad patenkintų augantį Londono gyventojų perteklių. Didžioji dalis stovėjusio kaimo buvo sunaikinta ir užstatyta pigiais namais. Tačiau bažnyčia – elegantiškas romaninio stiliaus pastatas, stovintis atokiau nuo kelio ir slepiamas vešlių kukmedžių bei

tankių pušų – buvo išties graži. Ji buvo malonus prisiminimas apie pamirštą praeitį.

Džekas Frostas užtrenkė „Vauxhallo“ duris, pabaidydamas iš spygliuočių būrį balandžių, kurie pakilo į rugpjūčio ryto šilumą. Nors jis ir nesuprato subtilaus bažnyčios grožio, visgi ji Frostui turėjo savitą svarbą. Šv. Marijos bažnyčioje jis susituokė su savo žmona, joje neseniai taip pat ir palaidojo ją. Nors pastaruoju metu beveik negalvodavo apie Merę Frost, jų santuoka toli gražu nebuvo ideali. Tačiau, stebėdamas didingą pastatą, jis pajuto kažką sukirbant, galbūt gėdą.

Prie pagrindinio įėjimo į šventorių, greta medinio dvišlaičio priebažnyčio, prijungto prie akmeninės sienos, buriavosi maždaug dvidešimt žmonių – jo nuomone, to ryto parapijiečių.

– Labiausiai užimta savaitės diena, – Voter-
sui burbtelėjo Frostas.

Iš tikinčiųjų tarpo išnirio tėvas Hilas – aukštas aštuoniasdešimtmetis su kuokštu baltų plaukų.

– O, Viljamai, labai rytą, mano sūnau. Apgailėstauju, kad teko tave čia išsikviesti susiklosčius tokioms siaubingoms aplinkybėms, – niūriai ištarė pastorius. – Labas rytas ir jums, seržante Votersai.

Frostas nekreipė dėmesio į savo nemėgstamo krikšto vardo vartojimą. Merei iškelia-
vus

anapilin, vienintelis į jį šitaip kreipdavosi tėvas Hilas.

– Tai ką mums papasakosite, tėve?

– Prašau, ateikite čia, – tarė Hilas. Parapijiečiai prasiskyrė, kad juos praleistų.

– Vargšėlė guli kažkur šioje pusėje.

Jis vedė juos senu taku tarp pasvirusių antkapių, ant kurių jau seniai nebesimatė velionių vardų. Pirmieji Dentono protėviai buvo palaidoti pastato priekyje, kapinių viduryje telkėsi įmantresni septynioliktojo ir aštuonioliktojo amžiaus paminklai, o užnugaryje, „naujajame“ segmente, ilsėjosi pati Frosto žmona.

– Kas ten? – paklausė Frostas, pastebėjęs pagyvenusį vyrą reta rusva barzda.

– Tai ponas Vyveris, zakristijonas, kuris šįryt rado kūną. Jis iš ryto atidaro bažnyčią.

Jiems artėjant prie kūno, gedulingai stovėjęs Vyveris pagarbiai atsitraukė į šalį.

– Štai ji, – bereikalingai pranešė kunigas.

– Aha, – atsakė Frostas. Savo laiku jis buvo visko prisižiūrėjęs, tačiau išvydus šią dailią juodai ir baltai apsirengusią merginą, taip nenatūraliai sukniubusią ant Viktorijos laikų kapo, jo nugara perbėgo šiurpas. Ji gulėjo ant pilvo, nesuvokiamai persukta galva, atgręžta į juos. Dešinė koja gulėjo ant kairiosios taip, lyg ji būtų turėjusi dvigubą kelio sąnarį.

– Palauk minutėlę, – panosėje burbtelėjo Frostas.

Jis žengtelėjo į priekį ir priklaupė. Jos akys buvo užmerktos, burna – kiek praverta, lyg pro lūpas veržtųsi švelnus atodūsis. Per rubino spalvos lūpas ant porcelianinės odos buvo nutekėjęs kraujas.

– Aš pažįstu šią moterį, – tarė jis.

– Sena meilė? – už nugaros sukuždėjo Voterasas, tuo jį išgąsdindamas lyg kokiamie siaubo filme.

– Baik! – atšovė Frostas ir atsistojęs vėl apžiūrėjo kapą. – Tu taip pat ją atpažintum, jei bent sekundę susimąstytum, užuot mane šiurpinęs.

– Jėzau, tavo tiesa, – žioptelėjo Voterasas, – kaip, po velnių...

Moters drabužiai atrodė netvarkingai: juodas mini sijonėlis buvo persikreipęs, atidengdamas blyškias nuogas kojas. Vienas baltos palaidinės petys buvo nusmukęs, ir ant jo matėsi juodos liemenėlės petnešėlė. Jis prisiminė merginą, prieš metus panašia poza surastą prie bėgių. Galbūt ji čia tiesiog nukrito? Gal nušoko? Atsisukęs jis pasižiūrėjo, ar toli bažnyčios stogas – gerai šoktelėjus, visai įmanoma.

– Tėve, ar įmanoma užlipti ant stogo?

Nuo bažnyčios stogo buvo ne kartą pavogti švino lakštai, tad tokia galimybė egzistavo.

– Iš bažnyčios vidaus – ne, inspektorium, laiptų nėra. Tačiau, kaip tau žinoma, ant jo ne vienus metus buvo laipiojama iš išorės.

– Kad ji neapsirengusi kaip plėšikė, o dar ir basa, – pastebėjo Votersas.

Frosta nė nepastebėjo, kad ji be batų. Prisi-vertė atsitraukti nuo jos kraupiai persukto kūno ir, atsisukęs į zakristijoną, griežtai tarė:

– Ar rytinio pasivaikščiojimo metu neradote batų?

Vargšelis išsigandęs susigūžė:

– E... aš... ne. Nieko nemačiau – aš...

Frosta ištiesė ranką ir nuramino jį, uždėjęs delną ant peties – Vyveris buvo išties sukrestas, ir kas būtų galėjęs jį dėl to kaltinti.

Frosta priklaupė ant šlapios žolės. Atidžiau įsižiūrėjęs paaiškėjo, kad ji guli ant striukės – juodos džinsinės striukės. Ji buvo smarkiai prisidažiusi, lyg eitu susitikti su draugais – o gal į pasimatymą? Lūpų dažai buvo išteplioti. Glamonės kapinėse? Arba dar blogiau...

Jis išsitraukė cigaretę ir kreipėsi į negyvėlę:

– Na, brangioji Reiče, kas, po velnių, tau atsitiko?

Benas Vyveris stebėjo, kaip vienmarškinis kriminalistas nukrypuoja nelygiu apžėlusiu takeliu, o greta einantis aukštas juodaodis atitraukia, praleisdamas Vyverio pusėn skubančius žmones, vilkinčius kombinezonais.

Inspektorius Frosta jam nė iš tolo nepriminė policininko – tokį eilinį vyruką galėjai pamatyti

prie kasos dviračių ir mašinų parduotuvėje. Jo aukštaūgis kompanionas taip pat nustebino – Dentone jam dar nebuvo tekę matyti juodukų. Tačiau visa tai buvo niekai, lyginant su šoku, kurį patyrė ankstų rytą, aptikęs moters lavoną.

Jis užsiiminėjo įprastiniais reikalais: atidarė bažnyčią, išdėliojo apeiginius drabužius, ir tada išgirdo, kaip šventoriuje it pasiutęs skalija šuo. Keikdamasis viduje, jis išskubėjo pažiūrėti, dėl ko kilo šis triukšmas. Tėvas Hilas griežtai draudė įleisti šunis ant šventos žemės, ir Vyveris buvo pasiryžęs išvyti įsibrovėlį prieš atvykstant kunigui.

Ir tada jis ją rado – pasliką ant kapo, negyvą. Vos neapalpo vietoje. Akimirka jam pasirodė, kad ten buvo *ji*, atgabenta paties pono Dievo – išviešintas jo nusikaltimas, kniūbsčia auka, kurios kojas uostinėja paklydęs šuo. Jis pasilenkė pažiūrėti iš arčiau. Aišku, tai buvo kita mergina: Džeinės plaukai buvo ilgi ir kaštoniniai, o ši mergina buvo trumpais, juodais plaukais. Tai niekaip negalėjo būti jinai, bet jis prisilenkė dar arčiau, kad įsitikintų. Džeinei buvo dvidešimt septyneri, o šita moteris turėjo būti kiek vyresnė.

Vyveris prisiminė palengvėjimą. O tada prisiminė... ir nors jo širdis daužėsi it pašėlusį, instinktas liepė jam paliesti jos koją, jos kremingą odą, visai kaip kad jis palietė Džeinę po to, kai tai atsitiko.

– Pasiūsiu patrulių automobilį, paprastai suveikia, – tarė Velsas.

– Nenorime, kad kiltų kokių rūpesčių... – dvejodamas atsakė pašnekovas.

– Esu tikras, kad policijos dalyvavimas neleis įsisiūbuoti veiksmui. Manau, kad daugiau rūpesčių nekils.

Patikintas pašnekovas padėjo ragelį. Prie „Kriketininkų“ baro, esančio Velso kelyje, ištriukšmavo baikerių gauja, kuri garsiai apstaugė greta gyvenančius žmones, nes pastarųjų šuo lojo ant jų. „Abu labu tokiu“, – pamanė buďintysis seržantas. Kiek siekė Velso atmintis, vasaros metu Dentone visą laiką mėgo apsistoti prie pakrantės keliaujantys baikeriai. Nepaisant jų kiek grėsmingos išvaizdos ir tankių gretų, oda pasipuošę būriai nesukeldavo jokių problemų, tad Velsas nekreipė ypatingo dėmesio į šį skambutį.

Budinčiajam seržantui Bilui Velsui sekmadieninis darbas Erelio skersgatvyje visą laiką buvo tikras malonumas. Tai yra iki dabar, kai į Dentoną atėjo kompiuterių era, ir jis gavo išsakyimą iš viršaus. Buvo tvirtinama, kad naujieji aparatai sutaupys laiko, tačiau amžinam nuovados darbuotojui Velsui rodėsi atvirkščiai. Iš pažiūros viskas atrodė paprasta: registruoti visus įvykius, apie kuriuos pranešama tiek telefonu, tiek gyvai. Įvadiniai kursai praėjo puikiai, ir

teoriškai jis išvelgė tokio darbo logiką. Tačiau Velsas nemokėjo rinkti teksto, o būtent to ir reikalavo darbas kompiuteriu. Jis net per milijoną metų nesugebės gana greitai įvesti skubaus iškvietimo, tad realiai jis viską surašydavo ranka, kaip kad darydavo pastaruosius dvidešimt metų, o tada viską įvesdavo per papildomas pamainas.

Praėjo tos dienos, kai sekmadieniais jis galėjo sau bimbinėti, turėdamas pakankamai laiko apmąstyti žirgų lenktynių rezultatus bei statydamas pinigų totalizatoriuje. Jis atsiduso toliau atkakliai maigydamas klavišus dviem pirštais. Nors policijos federacija konsultavo dėl pasikeitusių darbo sąlygų, jis žinojo, kad nieko iš to neišeis. Ironiškiausia buvo tai, kad vienintelis žmogus, sugebantis dirbti šia įranga, buvo Maletto sekretorė, panelė Smit. Su jos spausdinimo įgūdžiais (įspūdingais septyniasdešimt žodžių per minutę) šita nesąmonė prilygtų vaikų žaidimams. Tačiau dėl per žemų pareigų jai nebuvo galima nė artintis prie kompiuterio.

Visgi jis tebeturėjo radiją, kuris nenuilsdamas skleidė gedulingą Polo Jango dainą. „Wherever I Lay My Hat“... Velsas sau sukikeno. Ne dėl to, kad daina patiktų – ji jam nepatiko – tačiau ji priminė Frostą: Erelio skersgatvio pareigūnai juokais imdavo švilpauti šią melodiją,

* Polas Jangas (*Paul Young*), dainininkas. Dainoje „Wherever I Lay My Hat“ jis pasakoja apie valkatos ir plevesos gyvenimą.

koridoriuje prasilenkdami su benamiu inspektoriumi.

– Velnias, – susikeikė jis sau, supratęs, kad į adreso laukelį įvedė pavardę, ir kompiuteris atmetė jo įrašą. Arba jis tiesiog neįskaitė Džonio Džonsono rašysenos. Jiedu pakaitomis dirbo jau dešimt metų, tačiau per tiek laiko jiems nebuvo tekę skaityti vienas kito keverzonių. Vėlo nuomone, šis dvigubas ataskaitų rašymas buvo tikras laiko švaistymas.

– Prakeiktas aparatas. Niekad nebaigsiu. O kur dar sumauta išlaidų ataskaita Maletui – jei tik suveiktų prakeiktas spausdintuvas...

– Atleiskite, sere.

Atsisukęs Velsas išvydo prie stalo stovintį maždaug devynerių–dešimties metų berniuką.

– Sveikas, jaunuoli, – su šypsena tarė jis, – ku galiu tau padėti?

– Aš dėl mamos.

– Taip?

– Ji negrižo namo.

SEKMADIENIS (3)

Nors buvo pats vasaros įkarštis ir lauke buvo apie dvidešimt penkis laipsnius karščio, Maletų namuose sklido kepsnio aromatas. Maletas atmetė salotų idėją.

– Pernelyg europietiška, – nepritariamai pasakė savo žmonai Greisei. – Pasikvietėme svečių, esame britai, dėl to turime valgyti jautienos kepsnį.

Tačiau, artėjant laikui sėstis prie stalo, jam ėmė rodytis, kad būtų neblogai prasidaryti vieną ar kitą langą, nes viduje darėsi trošku.

Vyriausiojo inspektorius brolienė užsiminė, kad yra išbadėjusi. Maletas mandagiai šyptelėjo smulkiai, guviai moterytei, sėdinčiai ant jo sofos ir maukiančiai cheresą „Bristol Cream“.

– Taip, aš irgi, – pritarė jis, nors iš tiesų visiškai neturėjo apetito. Jam vis dar baisiai nedavė ramybės pokalbis su Hadsonu golfo klubo mašinų aikštelėje. Bankininkas užsimanė, kad jis pašalintų šokėją, kažkokią Karen Tomas, iš „Kokosų alėjos“ darbuotojų sąrašo. Maletas nusprendė nekamantinėti Hadsono šiuo klausimu – juk jis, be kita ko, buvo beveik tris kartus

vyresnis už tą merginą... Tad kaip susikalbėti su Baskinu tokia... subtilia tema? Kita vertus, Frostas puikiai pažinojo Baskiną bei „Kokosų alėją“: teks patikėti ši klausimą jam – kitais pasitikėti negalėjo. Tačiau vis tiek buvo viena problema – kaip pateikti situaciją Frostui? Ta Karen Tomas, kurią buvo įsikandęs Hadsonas, nieko nepadare...

Maletas buvo taip įsitraukęs į šią dilemą, kad net neišgirdo telefono skambučio. Jis susivokė tik išgirdęs žmonos kvatojimą (šis garsas jį ypač siutindavo) koridoriuje. Kas per velnias sugalvojo jiems skambinti per sekmadienio pietus?

– O, inspektoriau Frostai, jūs tiesiog nepakenčiamas!

Žodžiai susmigo jam it peilis. Frostas! Greisei jokių būdų negalima leisti kalbėtis su Frostu! Jis nėra iš svetainės, nekreipdamas dėmesio į viešnią, atlėkė į koridorių ir išplėšė ragelį žmonai iš rankų.

– Frostai, – suriko jis, pajusdamas, kaip akimirkiniu užverda kraujas, – ką tai reiškia!

Greisė suglumusi sugrįžo į virtuvę prižiūrėti bulvių. Maletas žinojo, kad taip užsiputodamas jis šoka pagal Frosto dūdelę. Vyriausiasis inspektorius neturėtų pykti dėl to, kad jam į namus paskambina kolega. Ne, viskas dėl to *įvykio*, susijusio su Greise, dėl to partrenkto laikraščių išvežiotyto...

– Pala, pakartokite? – pareikalavo Maletas, suvokdamas, kad neišgirdo nė vieno to vyro ištarto žodžio. – Negyva mergina? Kur? Prie Šv. Marijos bažnyčios?

Frostas skambino iš klebonijos. Raukdamas antakius Maletas klausėsi, kaip neseniai paaukštintas inspektorius pasakoja apie šventoriuje aptiktą merginos lavoną – pasirodo, tai buvo ta pati moteris, kurią Frostas pernai buvo suėmęs už ginkluotą apiplėšimą. Ji buvo neseniai paleista lygtinai. Maletas pajuto, kaip ima tvinkčioti smilkiniai, ir ėmė ieškoti neseniai išrašytų tablečių.

– Supratau. Ar įtariate smurtinę mirtį?

– Na, taip, vyriausiasis inspektoriau. Manau, galime sakyti, kad Reičelė kažkam neįtiko.

Visų pirma jiems nereikėjo išleisti tos moters į laisvę, nes ji tik dar labiau viską suvėlė ir galiausiai buvo nužudyta, dėl to jam atsirado dar daugiau darbo.

– Gaukite Draisdeilio įvertinimą, ir susitinkame nuovadoje, lygiai ketvirtą.

Frostas tyliai sėdėjo mašinoje, kol Votersas laukė, kada galės išvažiuoti į pagrindinį kelią. Pro juos važiavo nesibaigiantis motociklininkų srautas. Jis pasiėmė akinius nuo saulės iš už saulės skydelio.

– Įsivaizduoju tave su tokiu, – tarė Votersas.